

memo

aan: K3Delta, Hans Hooijer
van: SAB
kenmerk: 160246
datum: 26 juni 2018
betreft: Advies zienswijze NRD

AANLEIDING

De NRD, waarin de aanpak van de m.e.r. die wordt doorlopen voor het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning Gendtse Waard is beschreven, is naar raadplegende instanties verzonden en ter inzage gelegd. Door deze terinzagelegging is een ieder in de gelegenheid gesteld in gedurende zes weken vanaf 19 oktober 2017 29 schriftelijk een zienswijze over de notitie naar voren brengen.

Omdat het niet wettelijk verplicht is om een officiële beantwoording van de binnengekomen reacties op te stellen, hebben wij in onze offerte aangeboden te adviseren over hoe om te gaan met de ontvangen reacties van raadplegende instanties en zienswijzen. In voorliggend memo treft u dit advies aan. Daarbij beperken wij ons tot de inhoud van de ontvangen reacties die betrekking hebben op de aanpak van de m.e.r.. Aan reacties op de inhoud van het bestemmingsplan dan wel ontgrondingsvergunning, gaan wij op dit moment niet in. Immers, deze komen aan bod in het kader van de procedure van deze besluiten.

ONTVANGEN REACTIES EN ZIENSWIJZEN

Op de NRD is één zienswijze ontvangen. Deze zienswijze wordt hierna samengevat en voorzien van een beantwoording.

ZIENSWIJZE 1

De heer E. Labijt, Edisonstraat 32, 6533 MJ Nijmegen

Samenvatting zienswijze

De zienswijze betreft een zeer uitvoerige en breedloperige brief waarin in ruime zin wordt ingegaan op de ontwikkelingen in de Gendtse Waard. Veel opmerkingen betreffen de inhoudelijke uitgangspunten van het plan, nut- en noodzaak van de ontgroning in algemene of specifieke zin, de (bestuurlijke) voorgeschiedenis, de rol en belangen van diverse actoren en ook zaken die geheel buiten de scope van dit plan vallen. Al deze opmerkingen zijn niet relevant

voor wat betreft de NRD, naar aanleiding waarvan deze zienswijze formeel is ingediend. Daar waar de opmerkingen gaan over onderwerpen die zouden moeten worden beoordeeld in het MER, of zaken inzake de opzet van het MER in brede zin, is de zienswijze wel relevant. Uit de brief zijn de volgende relevante punten gedestilleerd:

1. De negatieve effecten op toerisme in Gendt (en hiermee de lokale economie) zijn van belang.
2. De negatieve effecten op de natuurbeleving zijn van belang.
3. Er dient aandacht te zijn voor bodembescherming en het niet duurzaam gebruiken van de bodem (past niet in uitgangspunten duurzaam bouwen, circulaire economie en 'cradle to cradle').
4. Er dient aandacht te zijn voor veiligheid bij hoogwater, o.m. het effect van piping (onderspoeling van de dijk) als gevolg van het verstoren van waterdoorlatende zand- en grindlagen.
5. De effecten van de enorme waterplassen die ontstaan op het klimaat zijn van belang.
6. De effecten van de ontgronding op de natuur moeten in beeld worden gebracht (diepe ontgrondingsputten hebben geen ecologische waarde, er verdwijnt leefgebied voor talrijke dieren, zoals wezels en weidevogels).
7. De effecten van het roeren in de bodem moeten worden onderzocht, zeker aangezien hier in het verleden mijnafval is gedumpt.
8. De archeologische verwachtingskaarten geven onvolledig zicht op mogelijke archeologische vondsten. Meer aandacht voor dit aspect is nodig.

Beantwoording van de reactie

1. In het MER zal het effect op recreatie terugkomen bij het aspect 'verkeer' waarin onder meer de verkeersveiligheid aan de orde komt en hierbij ook de scheiding / mening van zwaar (vrachtwagen) en licht verkeer (voetgangers en fietsers).
2. In het MER betreft één van de aspecten waaraan wordt getoetst 'natuur'. Wat betreft de beleving van natuur, is evenwel met name van belang dat in het MER bij het aspect 'landschap en cultuurhistorie' wordt ingegaan op de belevingswaarde / leefbaarheid. De landschappelijke kwaliteit van het gebied betreft met name het natuurlijke karakter. Hiermee krijgt dit aspect aandacht in het MER.
3. Het aspect 'duurzaamheid' krijgt in het MER geen specifieke aandacht, maar komt wel in tal van aspecten terug. In het algemeen valt het aspect 'duurzaamheid' uiteen in de 3 P's: *People* (de menselijke dimensie), *Planet* (de natuur- en milieudimensie) en *Profit* (economische dimensie). Deze aspecten komen in het MER aan de orde. Wat betreft de menselijke dimensie gaat het onder meer om de beleving van het gebied, dit is een toetsingscriterium bij het aspect 'Landschap & Cultuurhistorie'. Ook gaat het om 'social return'. In het MER wordt hier nader op ingegaan. Ten slotte kan ook veiligheid voor mensen hieronder worden geschaard; dit komt terug bij de aspecten 'Klimaat', 'Externe veiligheid' en 'Verkeer' (verkeersveiligheid). De tweede 'P', *Planet*, komt ook ruimschoots aan de orde in het MER. Het aspect 'Natuur' komt uitgebreid aan de orde. Ook andere milieuaspecten, zoals lucht, water (waterkwaliteit, hydrologie en rivierkunde), bodem, archeologie en geluid komen allemaal terug als aspect waarvan de milieueffecten in het MER worden beoordeeld. De laatste 'P', *Profit*, behoeft geen nadere toelichting; aan de economische haalbaarheid van het plan hoeft niet te worden getwijfeld. Uit de reactie blijkt ook dat gevraagd wordt naar een beschouwing van de nut- en noodzaak

- van de zandwinning 'an sich'. Het wordt evenwel niet zinvol gevonden om in het kader van dit specifieke plan de nut- en noodzaak van zand en grind als grondstof voor onder meer gebouwen en terreinen ter discussie te stellen. Het is duidelijk dat er nu en in de toekomst een grote vraag zal blijven bestaan naar bouwmaterialen en grondstoffen als zand en grind.
4. In het MER wordt bij het aspect 'dijkstabiliteit' specifieke aandacht besteed aan veiligheid bij hoogwater en 'piping'. Bij het aspect 'rivierkunde' wordt daarnaast ook ingegaan op hoogwaterveiligheid en hydraulische effecten,
 5. Er wordt in het MER specifieke aandacht besteed aan het klimaat en meer specifiek de hoogwaterveiligheidsrisico's en de evacuatiemogelijkheden, gezien de problematiek rond hogere piekbelastingen in de toekomst. Dit is evenwel een ander aspect dan wat appelland bedoeld; namelijk het effect van een groter wateroppervlak op het klimaat. In algemene zin kan een grotere wateroppervlak leiden tot negatieve klimaateffecten aangezien er minder CO₂ wordt opgenomen door planten en begroeiing en water sneller opwarmt. Dit is evenwel een effect op planetaire schaal, het wordt niet zinvol geacht om dit in het kader van dit MER nader te onderzoeken.
 6. In het MER worden de gevolgen voor flora en faunasoorten bij het aspect 'Natuur' nader in beeld gebracht. Uiteraard is het zo dat als 'iets' verdwijnt, hierdoor ook de soorten verdwijnen die aan dat specifieke biotoop (in dit geval intensief grasland) zijn gebonden of hier voorkeur aan geven. De huidige natuurwaarden van deze graslanden zijn echter beperkt en worden uitgebreid toegelicht in het MER. Over het belang van diepe winputten voor ecologie is niet alles bekend, maar dit belang wordt vaak ook onderbelicht. Zo bieden diepere plassen doorgaans een goede waterkwaliteit door temperatuurstratificatie in de zomer, hetgeen gunstig is voor vis en macrofauna. De –van oudsher– steile taluds in bestaande plassen zijn wel van beperkte ecologische betekenis. In plaats hiervan voorziet het plan in oevers met minder steile taluds tot zeer flauwe taluds, waarmee wel ecologische meerwaarde wordt gecreëerd (opgroeihabitat voor vis, foerageergebied steltlopers, specifieke vegetatietypen). Doordat de herinrichting zich niet alleen beperkt tot het 'natte', maar juist ook de overgangen naar het 'droge' ontstaat een duidelijke meerwaarde voor tal van soorten.
 7. In het kader van het MER zal het aspect bodem worden onderzocht, waarbij ook wordt ingegaan op de bodemkwaliteit. Er zal waterbodemonderzoek worden gedaan naar de kwaliteit van de waterbodem en de kwaliteit van de te ontgraven grond. Dit aspect krijgt dus aandacht in het MER.
 8. In het kader van het MER zal specifiek aandacht zijn voor het aspect 'archeologie'. Ook zal er nader archeologisch onderzoek worden gedaan. Dit aspect krijgt dus aandacht in het MER.